

Стенографски дневник

НА

47. заседание

Четвъртък, 13 март 1947 г.

(Открито в 15 ч. 15 м.)

Председателствувал подпредседателят Атанас Драгиев. Секретари: Димитър Георгиев и Яня Янев.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	Стр.	
Съобщение на председателствувания, че бившият народен представител Александър Ботев е починал и почитане паметта му	845	2. На народния представител Минчо Минчев да бъдат изключени опозиционните групи за три заседания поради това, че не са изпълнили нареждането на председателствувания да напуснат заседателната зала. (Приемане)	846
Отпуски	845	Законопроекти: 1. За отпускане народна пенсия на Евлокия проф. д-р Асен Златаров. (Първо и второ четене)	846
Питания	845, 846	2. За изменение на чл. 3, т. 2, от закона за учредяване на „Общ фонд за подпомагане на студентите от висшите учебни заведения в България“. (Второ четене)	846
Проекторешения	846	3. За изкупуване акциите на Българското търговско парично дружество в ликвидация, гр. Варна, собственост на частни физически или юридически лица. (Второ четене)	846
По дневния ред:		Говорил: м-р Стефан Тончев	847
Случка: Силни протести от опозиционните групи и искане да се отговори на подадено питане на народния представител Никола Петков относно спирането на в. „Народно земеделско знаме“	845	4. За изкупуване инвентара, собственост на инженер Юрдан Златанов, от гр. София, внесен в страната за направа на тунела при гара Гюешево. (Второ четене)	847
Предложения: 1. На председателствувания да бъдат изключени за едно заседание опозиционните групи за направената обструкция. (Приемане)	846	5. За изменение и допълнение на закона за работата на затворниците. (Второ четене)	847
		Дневен ред за следващото заседание	850

Председателствувал Атанас Драгиев: (Звъни) Има нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: Анастас Циганчев, Ангел Димитров, Андрей Михайлов, Андрей Пенев, Асен Христов, Ахмед Якубов, Атанаска Георгиева, д-р Борис Ненов, Васил Караджов, Веселин Дашин, Владимир Димчев, Георги Кръстев, Георги Марков, Драган Петков, Запрян Джонгов, Запрян Запрянов, Иван Златев, Иван Николов, Иван Стойков, Иван Гинчев, Исмаил Сарходжов, Йордан Попов, Йордан Ковачев, Кирил Клясурски, Константин Шопов, Кръстю Добрев, Любен Боянов, Марин Шиваров, Младен Биджов, Мустафа Юмерев, Никола Колев, Никола Айлъков, Никола Попов, Пенка Цветанова, Петър Коев, Пръвка Димитрова, Сабри Мехмедов, Стефан Панов, Станка Христова, Стоян Гюров, Титко Черноколев, Христо Каркърмов, Яна Георгиева, Янчо Деведжиев и Янко Стоянов)

Съобщавам на народното представителство, че е починал народният представител Александър Ботев, бивш министър и бивш председател на Народното събрание. Моля да почетем неговата памет със ставане на крака. (Всички народни представители стават на крака и запазват кратко мълчание)

Съобщавам на народните представители, че председателството е разрешило отпуски на следните народни представители: на Александър Ковачев — 2 дена, на Асен Христов — 2 дена, на д-р Борис Ненов — 13 дни, на Георги Кръстев — 1 ден, на Иван Бешев — 3 дни, на Исмаил Халил Сарходжов — 2 дена, на Йордан Костов — 1 ден, на Йордан Ковачев — 3 дни, на Минчо Панов — 1 ден, на Младен Биджов — 2 дена, на Неделчо Шарабов — 1 ден, на Павел Цолов — 1 ден, на Сабри Реджебов — 2 дена, на Тодор Янакиев — 1 ден, на Христо Каркърмов — 2 дена, на Анастас Циганчев — 2 дена, на Владимир Димчев — 4 дни, на Константин Шопов — 2 дена, на Георги Кръстев — 2 дена, на Андрей Пенев — 4 дни, на Минчо Драндаревски — 2 дена, на Кръстю Добрев — 2 дена, на д-р Георги Петков — 2 дена, на Иван Пешев — 2 дена и на Стоян Нешев — 1 ден.

Постъпило е заявление от народния представител Желязко Стефанов Петров, с което иска да му се разреши един ден отпусък. Ползувал се е досега с 22 дни. Моля ония г-да народни представители, които са съгласни да се разреши на народния представител Желязко Стефанов един ден отпусък, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Постъпило е заявление от народния представител Пело Иванов Пеловски, с което иска да му се разреши 10 дни отпусък. Ползувал се е досега с 12 дни. Моля ония г-да народни представители, които са съгласни да се разреши на народния представител Пело Иванов Пеловски 10 дни отпусък, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Постъпило е заявление от народния представител Петър Томов Пергелов, с което иска да му се разреши 20 дни отпусък, по божеств. Досега се е ползувал с толкова, колкото му се полага. Моля ония народни представители, които са съгласни да се

разреши на народния представител Петър Томов Пергелов 20 дни отпусък, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Постъпило е питане от народния представител Калю М. Калев до министъра на правосъдието относно даване нареждане от съдията Нако Василев Наков да се арестува Димитър Ванков, секретар на околийската земеделска дружба в гр. Добрич.

Това питане ще бъде изпратено на г-н министъра на правосъдието, за да отговори.

Постъпило е питане от народния представител Петър Сърбински до министър-председателя относно арестуване на членове от студентската организация при Българския земеделски народен съюз, секретар Никола Петков. Ще бъде изпратено на г-н министър-председателя, за да отговори.

Постъпило е питане от народния представител Никола Петков до министъра на информацията и министър-председателя относно спиране на в. „Народно земеделско знаме“. Ще бъде изпратено на г-да министрите, за да отговорят.

Никола Петков (ЗНП): Г-н председателю! Аз моля, на питането ми да се отговори веднага. Въпросът е спешен. Не може една политическа организация да остане без вестник десет дни, особено сега. (Бурни ръкопляскания от опозицията)

Цветан Максимов (ЗНП): Това е позор! (Повечето от народните представители от опозицията сатават прави и отправят силни протести срещу председателството)

Председателствувал Атанас Драгиев: (Звъни продължително. Повечето от народни представители от опозицията тропат силно по банките. Голям шум)

Един от опозицията: Искаме да се отговори веднага на питането. (Възраженията и тропанията по банките от опозицията продължават)

Вълко Червенков (к): Г-н председателю! Искам думата.

Димитър Цветков (ЗНП): Правата на народа са свещени. Българският народ иска своя вестник. Вие нямате право да го спирате.

Един от опозицията: Да се позволи излизането на вестника!

Недялко Атанасов (ЗНП): У нас няма цензура! (Силните възражения и тропания по банките от опозицията продължават)

Вълко Червенков (к): Г-н председателю! За таи им обструкция, да се гласува изключването им.

Спас Найденов (ЗНП): Не може едно въоръжено малцинство да спира вестника.

Председателстващ Атанас Драгиев: (Звъни)

Константин Русинов (к): Да се изключат!

Димитър Цветков (ЗНП): Българският народ иска своя вестник.

Спас Найденов (ЗНП): Демокрация или диктатура сме? Да се разбере.

Председателстващ Атанас Драгиев: (Звъни. Народните представители от опозицията продължително тропат по банките)

Един от мнозинството: Вън! (Тропане по банките от опозицията)

Председателстващ Атанас Драгиев: (Звъни) За тая обструкция на опозицията предлагам, опозиционните народни представители да се изключат от това заседание. Които са съгласни, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Ръкоплескания от мнозинството)

От опозицията: Долу!

Крум Рангелов (к): Вън! Предателите да напуснат залата!

Георги Костов (к): Квесторите да отидат да ги изпъят! (Тропане по банките от опозицията)

От мнозинството: Вън! (Продължително тропане по банките от опозиционните народни представители)

Председателстващ Атанас Драгиев: (Звъни. Голям шум. Народните представители от мнозинството подканят народните представители от опозицията да излязат от залата)

Димитър Цветков (ЗНП): Вие не можете да погазвате народните права! Къде се намирате!

Председателстващ Атанас Драгиев: (Звъни. Народните представители от опозицията продължават да тропат по банките и да възразяват на председателя)

Цветан Максимов (ЗНП): Фашистът Казасов ще спира народния вестник!

Вълко Червенков (к): (Към председателя) Квестори няма ли тук? (Към опозицията) Вие няма ли да напуснете заседанието? (Възразжения и тропане по банките от опозицията)

Председателстващ Атанас Драгиев: Давам десет минути отиди.

(След отиди)

Председателстващ Атанас Драгиев: (Звъни. Народните представители от опозицията не се явиха в залата) Имат думата народният представител Минчо Минчев.

Минчо Минчев (к): Г-н председателю! Понеже народните представители от опозиционните групи не изпълниха нареждането на председателството да напуснат заседанието на Парламента, след като бяха изключени за едно заседание, за това им неподчинение предлагам да се изключат за три заседания. (Ръкоплескания от мнозинството)

Председателстващ Атанас Драгиев: Г-да народните представители! Както чухте, има предложение от народния представител Минчо Минчев да бъдат изключени народните представители от опозицията за неподчинение на решението на Великото народно събрание за три заседания.

Моля ония народни представители, които са съгласни с това предложение, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Съобщавам на Събранието, че са постъпили:

От Министерството на земеделието и държавните имоти — предложение за одобрение проекторешението за сключване на заем от Българската земеделска и кооперативна банка в размер на 60.000.000 лв. за нуждите на Санитарно-ветеринарната дирекция при Министерството на земеделието и държавните имоти.

От Министерството на финансите — предложение за одобрение решенията на прощатарната комисия, взети в заседанието й от 13 март 1947 г., протокол № 5.

Тези предложения ще бъдат вписани в следващия дневен ред на Великото народно събрание.

Постъпило е питане от народните представители Стоян Кърлов и Иван Гергов до г-н министър-председателя относно малтретиране на група сдружени земеделци във Врачанско и Плевенско.

Питането ще се изпрати на г-н министър-председателя, за да отговори.

Пристъпваме към първата точка от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за отпускане народна пенсия на Евдокия проф. д-р Асен Златарова.

Моля секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за отпускане народна пенсия на Евдокия проф. д-р Асен Златарова

Г-да народни представители! Общозвестни са големите заслуги към родината ни на покойния професор д-р Асен Златаров като учен, обществен, деец антифашист и ратник за сближение на славянството. За тия негови заслуги справедливо е да се отпусне на съпругата му — Евдокия проф. д-р Асен Златарова народна пенсия от основен размер 6.000 лв. месечно, като израз на почитта и уважението, което българският народ храна към именития й съпруг.

Като имате това пред вид, моля ви, г-жи и г-да народни представители, да разгледате и гласувате законопроекта.

Гр. София, февруари 1947 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за отпускане народна пенсия на Евдокия проф. д-р Асен Златарова
Член единствен. Отпуска се народна пенсия в размер 6.000 лв. месечно на Евдокия проф. д-р Асен Златарова, от гр. София.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония народни представители, които приемат на първо четене законопроекта за отпускане народна пенсия на Евдокия проф. д-р Асен Златарова, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-р Иван Стефанов: Г-да народни представители! Моля, законопроектът да бъде гласуван, по спешност, и на второ четене.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония г-да народни представители, които приемат предложението на г-н министъра на финансите, законопроектът да се приеме, по спешност, и на второ четене, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля докладчика да докладва законопроекта на второ четене.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете заглавието на законопроекта*)

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония народни представители, които приемат заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Димитър Георгиев (к): (Чете член единствен)

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония народни представители, които приемат заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към точка втора от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение на чл. 3, т. 2, от закона за учредяване на „Общ фонд за подпомагане на студентите от висшите учебни заведения в България“.

Моля докладчика да докладва законопроекта.

Секретар Яни Янев (з): (Чете)

„ЗАКОН

за изменение на чл. 3, т. 2, от закона за учредяване на „Общ фонд за подпомагане на студентите от висшите учебни заведения в България“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония г-да народни представители, които приемат заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Яни Янев (з): (Чете)

„Параграф единствен. В точка 2 на чл. 3 думите „Фонд обществено подпомагане“, се заличават.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония г-да народни представители, които приемат параграф единствен, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към точка трета от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изкупуване акциите на Българското търговско параходно дружество в ликвидация, гр. Варна, собственост на частни физически или юридически лица.

Моля докладчика да докладва законопроекта.

Докладчик Петър Ковачев (к): (Чете)

„ЗАКОН

за изкупуване акциите на Българското търговско параходно дружество в ликвидация, гр. Варна, собственост на частни физически или юридически лица.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония г-да народни представители, които приемат заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Ковачев (к): (Чете)

„Чл. 1. Българската държава принудително изкупува чрез мн.“

* За заглавието и текста на законопроекта виж същата страница, горе.

дистра на железниците, пощите и телеграфите всячки акции на Българското търговско параходно дружество в ликвидация, гр. Варна, собственост на частни физически или юридически лица, срещу заплащане на 15.000 лв. за всяка акция, с което всички претениции на тези акционери се уреждат окончателно.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония народни представители, които приемат чл. 1 от законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Ковачев (к): (Чете)

„Чл. 2. Министерството на железниците, пощите и телеграфите внася в Българската народна банка, Варненски клон, на разположение за получаване от частните физически или юридически лица — акционери стойността на акциите.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония народни представители, които приемат чл. 2, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Ковачев (к): (Чете)

„Чл. 3. Частните лица, собственици на акции от Българското търговско параходно дружество, са длъжни да предадат в Б. н. банка, Варненски клон, акциите си срещу тяхната равностойност, съгласно чл. 1.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония народни представители, които приемат чл. 3 от законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Ковачев (к): (Чете)

„Чл. 4. От деня на влизане този закон в сила се счита приключена ликвидацията на Българското търговско параходно дружество, гр. Варна, като всички активи и пасиви на това дружество преминават върху българската държава — Главна дирекция на железниците и пристанищата.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония народни представители, които приемат чл. 4, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Ковачев (к): (Чете)

„Чл. 5. Необходимите суми за изплащане подлежащите на изкупуване акции се внасят в Б. н. банка от Главната дирекция на железниците и пристанищата, като съответните кредити се включват в бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата за 1947 г.

Разходът по този кредит да се покрие от свръхприходите и икономии, които ще се осъществят по бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата за 1947 г.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония народни представители, които приемат чл. 5, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Ковачев (к): (Чете)

„Чл. 6. Служителите при Българското търговско параходно дружество имат предимство при назначаване на съответния персонал в Главната дирекция на железниците и пристанищата — Дирекция на водните съобщения. Необходимите кредити за заплати и други лични парични възнаграждения на тези служители се поемат в бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата — Дирекция на водните съобщения, в размер според щатните таблици на служителите при Главната дирекция на БДЖ и пристанища — Дирекция водни съобщения.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля ония народни представители, които приемат чл. 6, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ама думата г-н министърът на железниците и пристанищата.

Министър Стефан Тончев: Г-да народни представители! Аз ви моля да се съгласите с едно изменение в току-що гласувания закон за изкупуване акциите на Българското търговско параходно дружество в ликвидация, гр. Варна, собственост на частни физически или юридически лица, що се касае само до сумата за откупуване на всяка акция. От допълнителното проучване, което направих, се оказа, че ще бъде предостатъчна сумата 10.000 лв. на акция, която сума отговаря напълно на вътрешната стойност на акцията. 15.000 лв. е много голяма сума. Затова ви моля, в чл. 1 сумата „15.000 лв.“ да стане „10.000 лв.“ (Ръкоплескания от мнозинството)

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония народни представители, които приемат това предложение на г-н министъра на железниците и пристанищата, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към точка четвърта от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изкупуване инвентара, собственост на инженер Юрдан Златанов, от гр. София, внесен в страната за направа на тунела при гара Гюешево.

Моля г-н докладчика да докладва законопроекта.

Докладчик Петър Ковачев (к): (Чете)

„ЗАКОН

за изкупуване инвентара, собственост на инженер Юрдан Златанов, от гр. София, внесен в страната за направа на тунела при гара Гюешево.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетеното заглавие на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Петър Ковачев (к): (Чете)

„Член единствен. Главната дирекция на железниците и пристанищата принудително изкупува от инженер Юрдан Златанов, от гр. София, целия инвентар, внесен от чужбина за постройка на тунела при гара Гюешево, по ценз, каквато собственикът е деклариал пред администратора по надзора върху имуществата на поданици на неприятелски страни за същия инвентар, като негова покупна стойност от немска фирма, с законната печалба, която ще се определи от Министерството на търговията.

Вносите мита, доколкото те са изплатени от собственика на инвентар, ще му се заплатят също така от Главната дирекция на железниците и пристанищата след представяне на редовни документи, издадени от Дирекцията на митниците, по заплащане на тези мита.

Определената от Министерството на търговията печалба може да бъде обжалвана по общия ред пред Софийския областен съд в месечен срок от съобщението ѝ на собственика. Решението на съда е окончателно и не подлежи на обжалване.

Главната дирекция на железниците и пристанищата може да завладе инвентара веднага след влизане в сила на настоящия закон и депозиране в Българската народна банка сумата, предвидена в алинея първа на този член. Обжалването на определената печалба, не спира завладяването.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетената член единствен, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля онези г-да народни представители, които са съгласни да прередим точка пета от дневния ред и да преминем към точка шеста, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към точка шеста от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение на закона за работата на затворниците.

Моля г-н докладчика да докладва законопроекта.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Г-жи и г-да народни представители! Комисията се занимава с законопроекта за изменение и допълнение на закона за работата на затворниците и направи само две изменения в него, които аз ще ви посоча на съответното място. (Чете)

„ЗАКОН

за изменение и допълнение на закона за работата на затворниците.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля, онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетеното заглавие на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Комисията прибави след първата алинея на § 1 нова алинея, със следния текст: (Чете) „Работата е задължителна за всички работоспособни затворници.“

С предложената сега от комисията нова алинея се цели да не стават злоупотребления с затворниците, да не би някой директор число и просто да направи нещо нередно — да кара на работа затворниците, които са неработоспособни.

Текстът на § 1 с добавката става така: (Чете)

„§ 1. В чл. 1 се прибавят следните две нови алинеи:

„Работата е задължителна за всички работоспособни затворници.“

Всички затворници, подлежащи на временна трудова повинност, отработват трудовата си повинност за нуждите на затвора.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля, онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетената § 1, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 2. В чл. 2 думата „явна“ се заличава.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля, онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетената § 2, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 3. Чл. 3 се изменя така:

„Подследствените затворници, както и подсъдните, неосъдени от първата инстанция, могат да се приемат на работа с тяхна съгласие, ако следствието или други причини не пречат на това.

Те не могат да се откажат от започнатата работа до окончателното ѝ извършване, ако е временна, или след 30 работни дни, ако е постоянна. В противен случай те подлежат на дисциплинарно наказание.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 3, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„§ 4. Чл. 4 се отменя.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 4, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„§ 5. В чл. 6 думите: „се употребяват задължително само“ се заменят с думите: „се поставят“, а в точка 4 във второто изречение думата „прокурора“ се заменя с думата „министерството“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 5, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„§ 6. В чл. 7 на двете места: „прокурор при областен съд“ се заменя с думата „министерството“ и в последното изречение думата „употребяват“ се заменя с думата „поставят“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 6, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„§ 7. В чл. 8 след думите: „работата е задължителна“ се прибавят думите: „както и последствен подсъдим, неосъден от първа инстанция, който е дал съгласие да работи“.

Към чл. 8 се прибавя следната нова алинея: „Подлежат на наказание по този член и тези, които не са дали съгласието си да бъдат привлечени на работа, ако подбуждат или подпомагат другите да извършват изложените в тоя член деяния.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 7, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„§ 8. В чл. 9 думите: „по оценка на управител-майстора на работилницата или ръководителя на работата“ се заличават.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 8, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„§ 9. Чл. 11 се отменя.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 9, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„§ 10. Във втората алинея на чл. 13 думите: „дава употребяването им в продължение на 6 месеца на работа вън от затвора“ се заменят с думите: „се дава от работа в продължение на 6 месеца“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 10, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„§ 11. Чл. 14 се отменя.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 11, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„§ 12. Заглавието на глава II се изменя така: „За работата на затворниците“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 12, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„§ 13. В чл. 16 думата „и“ пред думите: „стопанства при затворите“ се заличава, а след същите думи се прибавят думите: „продавници и други предприятия“, а във второто изречение след думата „работилници“ вместо думата „и“ се поставя запетая, а след думата „стопанства“ се прибавят думите „и предприятия“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 13, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„§ 14. Чл. 17 се изменя така:
За създаване земеделски стопанства при затворите (зеленчуков градиници, ливади и др.) Дирекцията за земята при Мини-

стерството на земеделието и държавните имоти снабдява затворите с подходяща и достатъчно количество земя от държавния поземлен фонд.

За създаване и разрастване животинските стада при затворническите стопанства затворите се ползват с предимства при получаване елитен разплоден животински материал от държавните скотовъдни стопанства.

За масово производство на изпитани сортове семена от земеделски култури затворите се ползват с предимства при получаване посевен материал от държавните опитни станции.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 14, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„§ 15. Чл. 17.а се изменя така:

Част от общинските земи и мери с разрешение на министера на земеделието и държавните имоти могат да бъдат отчуждавани от общинските съвети за построяване на затвори и създаване на земеделски стопанства при тях.

Досега дадените от общинските съвети части от общински земи и мери за построяване на затвори и създаване на земеделски стопанства при тях се считат отчуждени в полза на съответните затвори.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 15, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 16. Чл. 18 се изменя така:
При Министерството на правосъдието, наказателен отдел, се установяват длъжности: главен инспектор по стопанствата и работилниците и началник на счетоводна служба със съответния помощен персонал, назначен с заповед от министъра на правосъдието.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля, онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 16, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 17. Чл. 19 се изменя така:
Министерството със своите органи и директори на затворите упражняват нужния надзор върху работилниците и стопанствата при затворите.

За успешната работа на затворниците следят и отговарят директорът и длъжностните лица при затвора.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля, онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 17, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 18. Чл. 20 се изменя така:
Непосредственото ръководство и завеждане на работата във всяка работилница, стопанство, продавница и другите предприятия се възлага на ръководещи лица, управител, ръководител, технически помощници и др.

За ръководещи лица, както и за работилници-специалисти, могат да бъдат назначавани надничари. Назначаването им става с заповед от директора на затвора с предварително разрешение от министъра.

Нова алинея: „Заплатите и възнагражденията на ръководещите лица се изплащат от съответните работилници, стопанства, продавници и други предприятия и се минават в производствените разходи“.

На същите може да се определи възнаграждение и на парче, съобразно с работата и условията на производството. Те могат да бъдат назначени и за сметка на частно лице, за което се извършва работата, съгласно с поемни условия, утвърдени от министерството.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 18, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 19. В чл. 22 думите „вътре в затвора“ се заличават:
В т. 4 на чл. 22 думите: „прокурорът на окр. съд, директорът и управител-майсторът, ако сумата надминава 5.000 лв., а за по-малко само от управител-майстора“ се заменят с думите: „директорът на затвора или негов заместник, касиерът на затвора и управителят или ръководителят на работилницата до размер на сумата, определена от министерството, а за по-малки суми от този размер, само от управителя или ръководителя на работилницата.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 19, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 20. Чл. 23 се отменя.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля, онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 20, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 21. В чл. 24 след думата „работилниците“ се поставя запетая, думата „или“ се заличава, а след думата „стопанства“ се поставят думите: „и другите предприятия“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 21, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 22. В първата алинея на чл. 25 думите: „прокурорът при окръжен съд се заменят с думите: „директорът на затвора“, думите: „мотивирано и подадено чрез директор на затвора“ се заличават, а след думата „управител-майстор“ се прибавят думите: „или ръководителят“.

Във втората алинея думата „прокурора“ се заменя с думата „директора“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 22, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 23. Алинея първа на чл. 26 се изменя така: „за работата вътре в затвора, извършена от затворници, работещи в организирани работилници, същите се ползват с намаление срока на изказанието само за дните, в които действително са работили, смятано 20 работни дни за 30 прекарани в затвора.“

Към алинея трета, след скобата, се поставя запетая и се прибавят думите: „чието число се определя от министерството на всеки затвор поотделно, а назначението им става от директора на затвора с писмена заповед.“

Алинея четвърта се отменя.

Във второто изречение на алинея пета, която става алинея четвърта, думата „прокурора“ се заменя с думите: „директора на затвора“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 23, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 24. Чл. 27 се отменя.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 24, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 25. Чл. 28 се изменя така:

Във от затвора затворническият труд може да се използва за държавна, общинска и обществена работа.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 25, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

§ 26. В чл. 29 думите: „държавната или обществена работа, на която затворниците могат да се употребяват“ се заменят с думите: „държавна, общинска и обществена работа, за която може да се използва затворническият труд.“

Думите: „държавните промишлени заведения и благотворителните“ се заличават, а след думата „градините“ се прибавя думата „фабрики“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 26, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 27. В чл. 30 думите: „в съгласие с прокурора при окръжен съд“ се заличават.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 27, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 28. Чл. 33 се изменя така:

За работа във от затвора затворниците се ползват с намаление срока на изказанието, предвидено в алинея първа на чл. 26.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 28, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 29. В чл. 34 след думите: „организираните работилници“ се прибавят думите: „земеделски стопанства, продавници и други предприятия“, а думите: „при затворите или във от затворите“ се заличават.

Втората алинея на същия член се изменя така: „Възнаграждението на затворниците се определя за извършена работа на пряк, на ден или според прихода от работата, при съответното приложение на установените трудови норми.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 29, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 30. В първата алинея на член 35 думите: „по такъв начин, щото подмайсторите да получат 85%, работниците — 75%, отколкото се следва на майсторите“ се заменят с думите: „в зависимост от вложения труд и проявеното усърдие. В алинея втора на същия член думите „не повече от 40%, отколкото се следва на майсторите“, се заличават.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 30, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 31. Чл. 36 се изменя така:

На държавните, общинските и други обществени учреждения, с разрешение от министерството, могат да се отпускат затворници за работници във от затвори срещу плащане.

При особени случаи и със специално разрешение от министерството могат да се отпускат затворници за безплатна работа.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 31, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 32. Чл. 37 се изменя така:

Затворническият труд, вложен в работилниците, стопанствата, продавниците и другите предприятия при затворите, се калкулира задължително в производството по надници, определени с тарифа, одобрена от министерството. Изплащането на възнаграждението на затворниците става ежесечно в размер на определен от министерството процент от калкулираната надница.

От сумите, които се получават за извършена работа от отпуснатите затворници, съгласно чл. 36 от закона, се отделя процент, определен от министерството, от изработените надници за възнаграждение на затворниците-работници.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 32, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 33. Чл. 38. се изменя така:

На затворниците, които работят самостоятелно в затворите със свои машини и уреди неорганизирана работа, се удържа от чистия приход процент, определен от Министерството на правосъдието, ако всички материали им се дават от лица, на които извършват работа. Ако затворниците си набавят материалите на свои средства, се удържа процент, определен от министерството от brutната продажна цена на изработените предмети.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 33, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 34. В чл. 39 думите: „след като му се удържат установените проценти за фонда за подобрене затворното дело в България (чл. 37) и „от остатъка“ се заличават.

Думата „удържат“ се заменя с думата „удържки“, а думите: „друга държавна банка“ се заменят с думите: Б. з. к. банка.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 34, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 35. В чл. 40 на двете места думите: „прокурорът при окръжен съд“ се заменят с думите: „директорът на затвора“.

В алинея трета думата „секвестър“ се заменя с думата: „запор.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с така прочетения § 35, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Г-жи и г-да народни представители! Параграф 36 от законопроекта е изменен от комисията. В законопроекта е казано, че по отношение на изразходването на заемите, сключени от фонда, законът за б. о. п. не се прилага. Това е решение на Министерския съвет.

Както на всички вам е известно, затворите сега при новия начин на работа се оземляват и ще се разгърнат при тях големи земеделски стопанства. Също и работилниците при затворите ще се развият все повече и повече, за да се разригнат и да послужат като основа за изграждане на големи държавни фабрики. За всичко това се изискват огромни средства. Министерството на правосъдието ще трябва да прави заеми от фонда. Министерският съвет е решил, изразходването на тези суми да не бъде подчинено на контролата на закона за б. о. п., защото това е свързано с цял ред трудности. Например, когато предвидената по един параграф сума е изчерпана за да се вземе от друг параграф, трябва да се иска разрешение. А това спъва работата. А сега, особено с пукване на бюджета, министерството трябва да си блан

вемеделските стопанства при затворите с жив и мъртъв инвентар, трябва да се купува добитък — волове, коне — и др. работи. Ако обвържем министерството с тази контрола на закона за б. о. п., извършването на разходите и набавянето на необходимите работи за стопанствата при затворите ще се забави.

Затова комисията намери, че най-добре ще бъде, изразходването на сумите от този фонд да не се подлага на контрола по закона за б. о. п., а министерството да се остави свободно, за да може да развие тази голяма, колосална работа. Това не ще рече обаче, че то няма да бъде под контрола. Винаги се произвеждат и ще се произвеждат финансови ревизии и следователно контрола ще има.

Вие знаете, че всяка година по бюджета на държавата се предвижда да постъпи в полза на държавната каса, в приход на държавата, една сума от затворите. Миналата година ние предвидяхме да постъпят от затворите в касата на държавата 8.000.000 лв. Постъпили са като чист приход 118 милиона и няколко десетки хиляди лева. Сега, според пресмятанията на министерството, което е в преговори за закупуване инвентара на големия добруджански чифлик Ючормански, това стопанство, с което е оземлен затворът, още тази година ще може да даде на държавата един чист доход от 100.000.000 лв.

Ето защо комисията намери, че § 36 от законопроекта трябва да се измени така: (Чете)

„§ 36. Към чл. 41 се прибавя следната нова алинея:

По отношение фонда за подобрене затворното дело и по отношение изразходването на заемите, сключени от фонда, законът за б. о. п. не се прилага.“

Председателствуващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които са съгласни с § 36, както бе прочетен от г-н докладчика, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 37. В т. 1 на чл. 44 думите: „съгласно членове 37 и 38 постъпват в него“ се заменят с думите: „се получават от работата на затворниците“.

След т. 1 се прибавя нова т. 2.

„От сумите, които се получават от продажбата на изработени предмети в работилниците и от земеделски и други произведения, които произведенията затворите могат да продават на държавни, общински и обществени учреждения и на частни лица.

Министърът на правосъдието с писмена заповед може да изреди на работниците по съдебното ведомство да се продават произведенията от стопанствата с процентно намаление от изборната цена, определена от министерството.“

Точки 2, 3, 4 и 5 стават точки 3, 4, 5 и 6.

В т. 6, която става т. 7, думата „углавни“ се заменя с думата „наказателни“.

Точка 7 се отменя.

В т. 9 думата „наемите“ се заличава.

Точка 11 става т. 10, а т. 10 става т. 15.

Точка 12 става т. 11.

Точка 13 се отменя.

Точка 14 и т. 15 стават точки 12 и 13.

В точка 17, която става т. 16, след думата „земеделска“ се прибавят думите: „и кооперативна“.

Председателствуващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които приемат § 37, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 38-а.

Точка 1 на чл. 46 се изменя така:

За построяване на земеделски, стопански помещения, работилници и затвори и за поддържането им.

Точка 4 се отменя.

Точка 5 става точка 4.

Точка 6 се отменя.

Точка 7 става точка 5.

В точка 8, която става точка 6, след думата „сечива“ се прибавят думите: „семена, торове.“

В точка 9, която става точка 7, думите: „за набавяне сурови материали за обработка и за устройване изложби на изработени от затворниците предмети, лотарии и други такива, се заличават, а след думата „работилниците“ се поставя запетая и думите: „за стопанствата при затворите, за продавниците и за другите предприятия“.

След т. 7 се прибавя нова т. 8.

За устройване изложби на изработените от затворниците предмети, лотарии и други такива.

Точки 10, 11, 12 и 13 стават 9, 10, 11 и 12.

В т. 14, която става т. 13, думата „малолетни“ към края на изречението се заличава.

В т. 15, която става т. 14, думите: „на инструкторите и др.“ се заменят с думите „на длъжностните лица“.

Точки 16 и 17 стават точки 15 и 16.

Точка 18, която става т. 17, се изменя така:

„За награда на длъжностни лица, за които с мотивирана заповед на министъра на правосъдието се признае, че са особено съдействували за успешното развитие и приложение на затворническия труд и на затворниците работници в стопанствата на затворите, които са с добро поведение и са проявили особено умение и старание при обработката им.“

Точка 19 се заличава.

Точка 20 става т. 18.

Точка 21 става т. 19.

Точка 22 става т. 20.

Точка 23 става т. 21.

Точка 24 става т. 22.

Точка 25 става т. 23.

Точка 26 става т. 24.

Точка 27 става т. 25.

Точка 28 става т. 26.

Точка 29, която става точка 27, се изменя така:

След приключването на баланса на бюджетната година, от чия става печалба 25% се внасят в Б. и. банка на приход на държавното съкровище.“

Председателствуващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които приемат „§ 38, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„§ 39. Навсякъде думата „управител-майстора“ се заменя с думата „управителя“.

Председателствуващ Атанас Драгиев: Моля онези г-да народни представители, които приемат § 39, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Г-да народни представители! Постъпил е от Министерството на финансите законопроект за изменение и допълнение на наредбите-законали: за държавните привилегии, акцизите и патентите; за засилване на държавните приходи; за тютюна и за общинския налог.

Законопроектът ще ви бъде раздаден и поставен на дневен ред. Дневният ред за днешното заседание е изчерпан.

Следващото заседание ще стане утре, в 15 ч., при следния дневен ред: (Чете)

1. Одобрение предложението за одобрение 7. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 27 януари 1947 г., протокол № 14 — относно сключването заем от Б. з. к. банка в размер на 60.000.000 лв., за нуждите на Санитарно-ветеринарната дирекция при Министерството на земеделието и държавните имоти.

2. Първо четене законопроекта за изменение и допълнение на наредбите-законали: за държавните привилегии, акцизите и патентите; за засилване на държавните приходи; за тютюна и за общинския налог.

3. Одобрение предложението за одобрение решенията на проше-гарната комисия, взети в заседанието ѝ на 20 февруари 1947 г., протокол № 4.

Второ четене законопроектите:

4. За изкупуване на принадлежащите на български поданици акции от д-во „Гранитонд“ — София и д-во „Лъв“ — Плевен.

5. За наемите.

6. За одобрение държавния стопански план за 1947 и 1948 г. Като приемат този дневен ред за утрешното заседание, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигам заседанието.

(Вдигнато в 16 ч. 45 м.)

Подпредседател: АТАНАС ДРАГИЕВ

Секретари: { ДИМИТЪР РЕОРГИЕВ
ЯНИ ЯНЕВ

Началник на Стенографското отделение: ТОДОР АНГЕЛИЕВ